

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak tarsadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

AZ „EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR” ÉS A „SÁROSMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET” KÖZLÖNYE.

Szerkesztői iroda:
Megyeház.
de intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.
Kiadóhivatal:
Az EPERJESI NÉPBANK helyiségeiben, főutcza 2 ik sz. a.

Megjelen: minden vasárnap.
Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:
Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
Félévre . . . . . 2 „ 50 „
Negyedévre . . . . . 1 „ 25 „

Hirdetési díj:
háromhasabos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.
Bélyegdij: minden hirdetésért külön 30 krajozár.
Nyiltér minden sor 10 kr.

Eperjes a haladás terén.

Lassan ugyan, de mégis haladunk.
A haladási irányzat létezéséről sok üdvös intézkedés és intézmény tanuskodik, melyek részben már is, részben pedig a jövőben fogják éreztetni jótékony hatásukat.
Ilyenek: a ronda „Fekete sas” épület korszerű átalakítása, a színház felépítése, a malmok újjáalakítása s ezelszerűbb felszerelése, a szegények ellátására szánt alap megalkotása, a tűzoltóság szervezése, a régi vízvezeték helyreállítása, a szövőgyár hathatós támogatása, az erdőkezelés reformja, a laktanyák adoptálása, a városi kórház korszerű berendezése, rajziskola rendszeresítése ill-tőleg újjászervezése, az anyyira szükségelt építészeti hivatal felállításása stb.

S mindez néhány rövid év műve.
Ezzel azonban nem azt akarjuk mondani, hogy elértük a határt, melynél immar megállapodhatunk.

Korántsem!
Tudjuk jól, hogy a teendőknek még egy egész halmazával állunk szemben, hogy mindaz, a mi megtörtént, még csak a kezdet. De éppen mert ezzel tisztában vagyunk, mulhatatlanul szükségesnek tartjuk, hogy az ezentuli haladásnak programja tervszerűleg megállapíttassék.

Mert sok mindenféle az, a mire még szükségünk van s a mit mi akarunk, de — kevés a pénz, mely rendelkezésünkre áll.
Igaz ugyan, hogy komunitásoknak gazdálkodási rendszere a dolog természeténél fogva lényegesen eltér a magánosoknak gazdálkodási rendszerétől.

A magános — ha józanul gazdálkodik — bevételeihez arányítja kiadásait. Egy városnál ellenben elsősorban a szükségletek jönnek tekintetbe, melyek mellett a költségfedezet módozatai másodrendű kérdést képeznek. Ha például arról van szó, hogy az utcákat világítani kell, nem üthetjük el a kérdést azzal, hogy: mihez? Ily esetben a költségfedezetről gondoskodnunk kell, akár egyik, akár másik módon.

Nagyon természetes azonban, hogy ezen elvnek alkalmazásában óvatosan kell eljárunk s nevezetesen meg kell különböztetnünk a szükséges kiadásokat a képzeltől, a sürgőseket azoktól, melyek halasztást érnek, mert máskülömben a

jelzett elv kétélű kardként könnyen ellenünk fordulhat.

Ezek oly iránypontok, melyek a haladás programjának, a működés egymásutánjának megállapításánál figyelembe veendő.

Kumulálni a kívánalmakat és teendőket nem ezelszerű. Egyszerre sokat akarni, annyi mint kockára tenni mindent.

Azért nem tarthatjuk ezélatezetőnek az olyan eljárást, a midőn egyik városi képviselő ezt, a másik amaz, egy harmadik pedig ismét a maga kedvező eszméjét állítja előtérbe, mindegyik a magáét tartván legfontosabbnak, leg sürögősebbnek és életkérdésnek.

Vannak képviselők, kik a vízvezeték, a csatornázást tartják elsőrendű szükségletnek (s ezekhez tartozunk mi is); mások szabályszerű laktanyák építését tekintik elsőrendű kérdésnek; fontos kívánalmak közé tartoznak: a főutca befásítása, nyugdíj-alap létesítése, állandó gát felépítése, a cseméthei fürdőház átalakítása, a mezei utak kiépítése, új járdák kiépítése, egyes még ki nem kövezett utcák kiburkolása, a világító szerek tetemes szaporítása, a vásártér áthelyezése stb.

Ime néhány kedvező eszme. Tessék azoknak előirányzatait összegezni s az összegezés eredményét a városnak rendes bevételeivel, melyek évente átlag 70—80 ezer forintot tesznek, szembesíteni.

Ne ringassunk tehát magunkat illuziókban. Man muss sich strecken nach der Decken. Tény az, hogy mindent nem létesíthetünk, haladjunk tehát fokozatosan.

A működési program létesítése a képviselőtestület és a városi hatóság feladata. Mi részünkről úgy vagyunk meggyőződve, hogy az első szükségletek közé: a vízvezeték, a csatornahálózat, a világítás és a befásítás tartozik. Ezeket kell mindenekelőtt életbe léptetni.

A vízvezeték és a villamvilágítás ügye máris a létesülés stadiumában van. Az e célra kiküldött bizottságok feladatuk színvonalán állanak. Örömmünkre szolgál konstatálni, hogy már a jövő hónapban egész terjedelmében előtünk fog állni az erre vonatkozó költségtervezet s azt hisszük, hogy e két kérdés a legrövidebb idő alatt a létesülés stadiumába lép.

Eperjes városának lesz tehát villamos világítása. Ha meggondoljuk, hogy hazánkban csakis Temesvár áll e téren gyakorlati eredménnyel,

városunk joggal büszke lehet, hogy e tekintetben megelőzi a többi városokat.

De a legközelebbi teendő — a város teljes befásításának kérdése, úgy látszik nem talál egyelőre ama méltatásra, melyet kétséget kizárólag megérdemel.

Eddig a törvényszéki épülettől a Rózsa-utcaig s a városháztól az Urban-házig be van a főutca fásítva. A háztulajdonosok örömmel apolgatják a esemeteket. Elvezet is nézni, mily szépen fejlődik a kettős fasor.

De ez még nem elég!

Elvárjuk a városi szépművészeti bizottságtól, hogy az ügyis majdnem semmibe sem kerülő befásítást északra és délre egyiránt, az alsó és felső külvárosig még a jövő tavasz beálltával folytatandja.

És hisszük azt is, hogy lassan útát tör majd magának az általunk már több ízben megpendített eszme, hogy a város közepe a Neptun csatornától a Fekete-szigetig befásíttassék, a közepén kioszk emeltesék; mi megvagyunk győződve, hogy a kioszk bérjövédalma rövid idő alatt fedezné az építés költségeit.

Országgyűlés.

(Berzeviczy Albert beszéde.)

A képviselőház október 15-én kezdte meg a főirati vitát. Az első szónok városunk képviselője Berzeviczy Albert volt, a ki mint előadó, higgadt, kitünően átgondolt beszéddel ajánlotta elfogadásra a felirati bizottság javaslatát. Csak ott szólt élesebben, a hol az antiszemita ellen fordult, a kik több ízben zajos tiltakozásokkal árulták el, hogy az előadó elevenükre talált.

Berzeviczy Albert beszéde a következő:
Mindenek előtt előrebocsátja, hogy rendes viszonyok közt a választófelirat csupán arra szolgál, hogy a törvényhozói teendők irányát és tervét főbb vonásokban megjelölje, és hogy azokra nézve a kormány és a parlament többsége közötti egyetértést kifejezze. E szempontot követi a bizottság főirati javaslata is. Szólok elismeri, hogy a trónbeszédben és választófeliratban említettek kivül is vannak még ránk váró teljesítendő munkák; de egy fejlődő állam életében, minő a miénk, a törvényhozás számadó könyvét lezárni sohasem lehet; minden nap új teendőket hoz s midőn egy országgyűlés megnyíltakor a király a nemzethez szól es

Tegnapig csak a kész divatképet ismerté, most látja hogyan keletkezik. Ezen keletkezési proceszus alatt veszt a szerelem zománzából, ártatlanságából és költészetéből. „Ó, ki tegnap a világot sem engedte volna harisnyakötőtől felcsatolni, ma hopszaszát játszik férje terdein.

Az elszabadult emberi természet bukkfenczet játszik örömeiben: a mennyire le volt bilincselve eddig, ép olyszorra használja most szabadságát s pár rövid hétre rá a mama esodálkozva megjegyzi . . . de Laura, hiszen te borzasztóan megváltoztál. . . s e metamorphozis kihat azután egyiránt az izlésre, nézetekre és szokásokra. Az érzelmek, melyek eddig csak eszményileg léteztek, most érzékileg érintkeznek s ezen érzéki közvetlenség miatt fogy az idealizmus.

Minden nősülésnél beáll a kijózanodás. Égből földre pottyanunk. Körülbelül olyan állapotban, mint az erős pezsgőzés után. A mousseux eltűnt, a fejtájás megmarad. A házasság csak akkor tartós, boldogító és áldásthöző, ha a két felet összehozó motívum, sem pénzvágy, sem érzékiség, sem hiúság alapján kötött. Ha a házasság nem két rokonlélek egyesülése, hanem csak egyszerű számadási feladat, melyben az egyik vagy a másik fél az „igen” előtt kiszámítja, hogy mit és mennyit nyer — akkor aztán az ártatlan fél előtt nemsokára eltűnik minden illusio!

Azért figyelj kedves barátom, szorgosan figyelj arra, a mit neked Ádám fia mond. Hallgass szüleidre, mielőtt férjhez mennél, kiknek hosszú tapasztalat és érett megfontolás áll rendelkezésükre.

Ha egy férfi neked megtetszik és hozzá nőül menni hajlandó vagy, szerez magadnak előbb tudomást beusó viszonyairól, esti kirándulásairól és egyéb csendes és láthatatlan cselekedeteiről. A

TÁRCZA.

Hogyan történt?

Azt mondták neki: „Ó nem szeret már Csak játszik veled, mások után jár.”
A nő elhite s midőn hozzá jött Csak végig nézte és otthagya őt
S ő, habár szíve majdnem megrepedt Mosolygott daczból, vigan nevetett, Dorbezoit, ivott, tánczolt, élvezett
Es aztán éjjel titkon könyezett.
Megszólalt ugyan a nő anyagya „Higj neki, hozzád mindig hű vala”
S érezte ő is a bús kesergő.
„Csak téged szeret, hiszen tied ő.
Szólj hozzá csak egy szót, de melegét S ledől a hideg korlát köztetek.”
Nem szólt — daczból és mint két idegen Elváltak ők egymástól hidegen.
A nőből híres „salondáma” lett A férfi ünnepeit névre tett szert, Tapstolt a világ mind a kettőnek: De ők azért boldogok nem lőnek.
S hová nem hatott a világ zaja Otthon aztán kitért a szív baja: Megbánták ők, hogy dolyfősök voltak És egykoron egymással daczoltak.
Oh ha a mult még visszatérhetne S hibáit eltemetni lehetne, Mily kéjjel hagynák ott e világot Hol mindegyikük tapstot aratott!
De késő már — eltépte a szív húrjai Nem köthetik meg a mult árnyai, Nem kötheti meg többé édesem Még az irgalmas Isten keze sem.

Férjhez menni, vagy nősülni.

Kedves barátom!
Már többször fejezted ki esodálkozásodat, hogy én, a nőnek legrajongóbb tisztelője, miért nem nősülök?

Epen azért, mert rajongok értük.
Azt is kérdezed tőlem, milyennek képzelem én magamnak a férjnek való ifjút s az asszonynak való leányt?

Erről akarok egyet-mást mondani.
Semmi sem könnyebb, mint megnősülni . . . egy kis szerelmeskedés, egy-két bál, táncz, zene . . . jeggyűrű s megvan.

A papák beállítják a butorokat, a mamák kiporoztatják a matrácokat . . . s legyetek boldogok édes gyermekek.

Hymen meggyújtja fákláját . . . tele zárja a kis szentélyt illatos rózsákkal, forró esők, dobogó szív, soha nem érzett kéj . . . miközben haljuk a menyei karok zenéjét . . . Ez az.

Hymen istene, ez az örökösen mámoros legény pazarul szórja adományait, a mit a valóság tőlünk megtagad, azt ő meggondolatlanul nyújtja s szinte el nyom bőkezűségével.

Felébredünk. Az ablak sűrű függőnyeinek át belopódzó hajnal fényugrái, mindmégannyi kíváncsi kérdőjelek, — ne küzdjetelek, hagyjátok még nekem a szerelem mámorát.

De a kérdőjelek reggelenként megújulnak. Az éjnek varázsa eltűnik. A szerelem pajkos isteneit, kik bennünket a gyönyörök világába ragadtak, elfújja a friss hajnali szellő s az ember, ki egy éjjel a boldogság nektarját megízlelte, ott hever — ingben.

Végtelen örvény választja el a mennyaszonyi illusziókkal gazdag tegnapot, a minden titkot fel-lebeutó maiból.

a nemzetgyűlés válaszul, csak a jelenben belátható teendők légsürgősebbjei és legfontosabbjai lehetnek azok, a melyekre nézve a törvényhozás alkotmányos tényezőinek egyetértése már mintegy előlegesen megállapítandó.

E javaslattal szemben — így folytatja a szónok — eddig az antiszemitapárt részéről és egy ugyanazon parthoz tartozó képviselőtársunktól, Simonyi Iván részéről nyújtattak be ellenjavaslatokat. A kettő egymástól kevéssé különbözik s mindkettővel szemben csak röviden kívánom a bizottság álláspontját jelezni.

T. ház! A magyar képviselőház választelirati vitái 1865-től egész mostanáig hatalmas küzdelmek képét tárják fel. Elesen ellenkező elvek s gyakran erős pártszenvédelmek küzdtek egymással a vitákban, az idő követelményei, akkor jelzete szerint államéletünk, hol egyik, hol másik problémáját állítván különösen előtérbe. De mind a heves küzdelmekben volt egy közös megingathatatlan alap, mely minden pártunk szilárdságot nyújtott csak s melyet egyik sem akart felforgatni; és ez az összes magyar politikai pártok egyetértése volt arra nézve, hogy haladásunkat, fejlődésünket és gyarapodásunkat csak úgy munkálhatjuk, ha a közszerabság minden jogait, az államélet minden áldásait kiterjesztjük e hon valamennyi polgárára, különbséget nem téve sem faj, sem nemzetiség vagy hitvallás szerint. (Elnék helyeslés jöbbséggel.)

Ez az első eset, midőn a mai választelirati vitában egy oly párt manifestációjával állunk szemközt, a mely az eddigi hagyományos egyetértéssel követett jogegyenlőségi elvet megtagadja. (Elnék felkiáltások a bal és szélsőbal különböző padjairól: Nem áll! ez nem igaz! Halljuk! Halljuk!) Megtagadta — tudom — az egyenlőség nevében, hanem az egyenlőség oly formulációjára nevében, a melyet csak a kommunizmus szempontjából lehet elfogadni. (Helyeslés a jöbbséggel. Elnék ellenmondások a bal és szélsőbal különböző padjairól.)

És éppen a helyzet e rendkívülisége szabja elem követendő eljárásomat. En itt egy politikai álláspontot képviselvek, mely az ország helyzetét, a törvényhozás feladatait politikai szempontból nézve, politikai elvek szerint itelve, a létező bajok orvoslására, a fenforogó feladatok megoldására ilyen, vagy olyan politikai eszközöket tart szükségeseknek. Ez az álláspont az állam polgárait hitvallás szerint nem osztályozhatja, társadalmi szimpáthiák szerint meg nem különböztetheti, ez az álláspont az ország létező bajainak okát egy vallás dogmáiban nem keresheti. (Felkiáltások a bal és szélsőbal különböző padjairól: mi sem!) s azok gyógyszereit sem fogadhatja el egy más, bár még oly magasztos vallás jelzete alatt.

Lehet azoknak a felirati javaslatoknak egyes részleteiben akármilyen, az a pont, a melyről kiindulnak, az a cél, a mely alatt megjelennek, mindkettőnek az a közös irányzata, a mely a nemzetet két vallás szerint két táborra osztja, az egyik tábor a másiknak halálos ellenségeül hirdeti, a kettő közötti gyűlöletet államelvű emeli, az egyiknek csak a másik elnyomásával ígér boldogulást. (Elnék nyugtalanosság és közbeszólások a bal és szélsőbal különböző padjairól: Halljuk! Halljuk!) Oly áthidalhatlan úrt állít az ellenjavaslatok álláspontja és az én álláspontom közé, a mely nemcsak a megegyezés reményét zárja ki, de még a vitakozást is lehetetlenné teszi. (Elnék helyeslés jöbbséggel.)

Ezért a nélkül, hogy a részletekbe becsúszkóznám, fentartva magamnak a jogot, hogy a bi-

sok szépség, mit rajta nappal látsz, csak vendéget csalogató külső ezéger.

Lehet valaki kintő társalgó, brillians szónok, fényes ész és gyalázatos térj. Ajkairól folyhat méznél edesebben a szerelem ígéje s a házasság virágait lábál taposhatja.

„Kedves ferje gyönyörtől beszélt, igazán élvezet volt hallani, kifejezéseiben ama kellemet és szabatoságot, melylyel érzélméit tolmácsolá . . . Kedvesem ön irigylésre méltó feleség . . . És a szegény asszony dadog valamit a „rám nézve nagyon hízog, a roppant örömtől“ pedig szíve majdnem megreped — hazugság alatt.

A mindenkinek kedveskedő, a világra szóló udvariasságu ember ritkán marad a tied. Az igazi házasságra csak oly lény képes, ki szakít a régi világgal. A házasság egy új világot szül, mely önmagának elég s melynek központja önmagában van, a ki rajta kívül keres nyugodt pontot, az kiemeli a esőndes világot sarkából.

Ki minden ágra felül s jobbra-balra forgatja fejét, azt hagy csicseregő, hamisan csicsereg az szerelemről és hűségről.

Ne menj olyanhoz sem, ki csupa szeretetreméltóság. A szeretetreméltóság ott lehet az ember nyelvén, de hibázhatik a lelkében. Az ilyen ember kaczer szokott lenni s nem állja ki soká a házasság tüzhelyét, kiragad, mint a huzni vonakodó paripa s ott aztán a nő húzhatja az élet talyigáját.

A szeretetreméltóság a salon gyermeke, mely a család szoba négy falai között elhervad. Odahaza migraineje van ily embernek, ingerült, nem izlik neki sem az étel, sem az ital, de a házon kívül, nyilvánosan csak úgy hullanak ajkairól az „édesem, kedvesem, valóban sajnálom“ fel-frázisok.

Hidd el kedves barátnóm, hogy az nagyon is mellékes, hogy mit tesz „ő“ akkor, midőn

zottság javaslatit netáni megtámadások vagy újabb ellenjavaslatok ellenében zárszövegben vedelmezem; egyszerűen arra kérem a t. házat, méltóztatásék az antiszemitapárt és a Somonyi képviselő ur felirati javaslatait mellőzni s a bizottság javaslatát a részletes tárgyalás alapjául elfogadni. (Elnék tetzés a jöbbséggel.)

Levelezés.

Zboró, okt. 16. án.

Zboró egy kis mezőváros, fekszik Magyarország határszéle, egy szép regényes katalin alaku meyedésben, a Magura hegy aljában. — Ezen kis mezőváros mintegy 3000 lakosból áll, ennek maig a nagyobb fele el szegényedett r. k. vallásu, a másik fele Izrael ivadaka. — A fent nevezett mezővároskában van 280. rk. tanköteles gyermek, s vagy 280 zsidó tanköteles gyermek. Így áll Zborón a felekszám s aránylag a tanköteles gyermekek száma.

De menjünk most az iskola helyiségébe, s tekintsünk szét, vajjon rendelkezik-e ezen mezővároska egy oly helyiséggel, mely a fent kimutatott gyermekek számát magába foglalhatja. — Bizony elszomorodik az ember szíve, mikor látja, hogy egy börtön alakú épületbe jut, hol két kis tanterem tául különböző nagyságu ablakokkal s oly annyira szoros, hogy a fent kimutatott gyermekekből alig lehet 160-at bele szorítani. E helyen akaratlanul elnémul az emberi ajak s egy mélabus gondolat nyomja agyát, hogy mi legyen e szegény neppel, mely Isten s embertől, de különösen a kormánytól így el van hagyatva. Sirni kell a szegény feljajduló neppel, ki a megélhetéssel évről évre küzd s ki zabkenyeret só nélkül, burgonyát s savanyu káposztát eszik egész életén át.

A gyermekeket nem lehet iskolába terelni, mert helyisége nincs. Egy épületet kiberelelni a szegény népnek anyagi viszonya nem engedi s ha a hatóság erre az iskola törvénynek alapján kényszerítene is, újból azon kérdés merül fel, ki tanítsa ott a gyermekeket? Egy tanítónál többet fizetni nem képes, de a mostani kis iskolába szinte két tanhelyiség van s a tanító csak egybe képes tanítani, mi történjek a második tanhelyiségben? A ki a viszonyokat nem ismeri, azt felelhetné: fogadjon a község egy segédtanítót, de ki fizesse? Erre megint nincs felelet.

Van egy mód, mely némileg segíthetne a bajon s ez az volna, hogy a segédlelkész volna felkerendő, miszerint az egyik osztályt tanítaná, de ezt a jó adminisztrátor ur nem veszi igen szívesen s elfoglalja a s.-lelkéssz más teendőkkel ugyanarra, hogy alig marad ideje a segédlelkésznek a tanítást foglalkoztatni s ily esetben a nép teljes joggal feljajdul: „hogy jövünk mi ily kiadásokhoz, a segédlelkéssz fizetni mint tanítót, ha a gyermekek csak magokba ülnek az iskolában?“ Erre az adminisztrátor ur egy böles tanácsot ad a szegény gyámoltalan népnek:

„Látjátok a püspök ur ömagyméltóságának, hogy a káplány ur rosszul tanított s így rendelje el, hogy 100 frt helyett csak 20 vagy 40 frtot fizessünk neki“ s nem áttolja a kérvényt szerkeszteni s az aláírásokat eszközölni a helyett, hogy jó példával segédkezet nyújtana a tanító s káplánnak a népnevelés terén.

A kath. gyermekek bután nőnek, a zsidók zugiskolába neveltnek s így vajjon miként várjon ezen ivadékból jó hazafiakat a magyar nemzet? T. K.

melletted van, de legyen éles szemed arra, hogy mit tesz akkor, ha tőled távol van.

Azt mondják, hogy a szem a lélek tüköre. Nem áll, csak ablaka. Az egyiknél tükörsíma, a másiknál homályos. Az egyiknél lefelé irányul, a másiknál meg úgy ki és benyílik, mint akár az ablakredők. Az ablakredőkön át nem lehet mindent látni.

Azt kérdezed, hogy kik a legjobb férjek? Azok, kik nem alkalmasak az ugynevezett „nyilvános“ életre. Azok, kiktől hallgat a világkrónika azok, kik nem diszei a salonoknak, kik esendes működésben találak gyönyört. A házassághoz erő kell s mindama hivatás, mely az idegeket ingerli, nem ad jó férjeket. Ok kedvelik a változatosságot, hamar jóllaknak. Erős szellemekből gyenge gyermekek fejlődnek.

Míg a kemény munkában idegeit edző ember ereinek feleslegét hozza a családi szentélybe, a szellem embere gyöngül fizikailag, neki ront ugyan a ezélnak, de ereje el is puffog hamar, akár a puskapor . . . És midőn a nő azt hiszi, hogy szerelmeskedésnek kezdetén van, ő már kész mindennel s a nő családva és ki nem elégtve fordul el más oldalra.

Rendetlen, farasztó, egyről a másikra szétágazó életrendünk igenis megköveteli a férfiak megfigyelését. A mai időben inkább mint valaha, az elfáradásig kiugrált lábszárakkal lépünk házasságra. A mi a nőnek még csak új élvezet, az a férfinak már régen megszokott szórakozás. Annál könnyebben hajlandó változatosságra s annál előbb lesz hűtelen. Hol őseink, igazi férj és feleség módra élni kezdtek, ott a mai házások már régen készen vannak egy mással.

A házassághoz legjobb azok férfiak, kik nem dicsvágyók, kik nem függnek tulságosan a világot

Uj-Tátrafüred, 1884. okt. 16.

A f. é. esek-tepliezi kézműpar-, villam- és balneológiai nemzetközi kiállításán Dr. Szontagh Miklós orvost, Uj-Tátrafüred tulajdonosát, a nagy kiállítási ezüst éremmel és díszokmányal tüntették ki, és pedig úgy a fürdőbetegék számára berendezett sanatoriumának, mint hidegvízgyógyintézetének kitűnő berendezéséért, valamint Uj-Tátrafürednek és vidékének irodalmi termékek és különféle lát és térképek által történt kellő ismertetéséért. Magyar szempontból örvendetes e jelenség annyival is inkább, mert Uj-Tátrafüred, mint magyar magaslati klimatikus gyógygyógyhely, a külföld előtt is újra bizonyítékát adta annak, hogy az ahhoz kötött reményeket kielégítheti. Dr. Szontagh Miklós pedig újabb elismerést nyert az eddig gyógyhatatlannak tartott tüdővészben szenvedő emberiség érdekében, az orvosi tudomány mezején tanusítottakadatlan buvárlataiért. Uj-Tátrafüred, melynek helyén a vadon ősfenyvest irtó utolsó fejszeesapás még csak 1875-ben hangzott el, ma már nemcsak a nyári évadban, mint season-fürdő, méltó színhelye a világáramlatnak, hanem főleg télen az egyetlen magyar klimatikus gyógygyógyhely, mely a porosz szileziai Görbersdorf, a svajzei Davos, a dél-tiroli Aros, Riva és Merán, meg Abbazia, ezen adriai idyll mellett méltó helyet foglal el. Uj-Tátrafüred és vidéke különben most már az ősi tájkép jellegével bír. A sárguló veresfenyű, nyír- és nyárfalevelek festői csoportosulása, a folyvást üdészínű túlevelű fényűk sötétzöldjébe gyönyörű, gazdag színpompát himzett. A szép Tátra rengetege is teljesen nyugodt és csöndes, csak egy-egy óvatos és félénk zergefalkának röpké, de biztos lepte a sziklaparkányokon, egy-egy bagolynek éles nevető, a lármás röptű császárdárnak piscesogó hangja és a szemfüles, de most hangtalan fájdakakának mely csak a februári dörög alatt süket, erős szárnyesatogtatása, a rövidlábú morgának rendkívül éles, átható füttyes egy-egy fősöges szarvasnak szenvedélyes, hatalmas böge zavarja meg a különben életetelen mély siri csöndet. Csak Uj-Tátrafüreden kél a nyári season hamaiból új élet, és pedig . . . a téli vendégek számára, kik most már — a külföldről is — mindig sűrűbben szállingóznak ide.

Balogh Andor.

A népnevelést és magyarságot Sárosme- gyében terjesztő egyesület központi igaz- gató-választmányának okt. havi ülése.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után elnök: Bánó József bemutatta Szentandrassy Lajos alelnök választát, melyben kijelenti, hogy kész a Cultus-minister kívánságához képest, alapítványát akképen módosítani, hogy a kaprouzeai iskola és óvoda az általa letett alapítványi összegből építessék ki, a felszerelés pedig és a személyzet díjazása a közoktatási kormány feladatát képezze; de az építés vezetését magára nem vállalhatja el. Elnök kijelentette, hogy legközelebbi napokban Pestre utazik s ez alkalommal kész személyesen érintkezni a Cultus-miniszterrel és őt az építés keresztül vitelére felkérni, hogy az mielőbb megkezdhető, és az iskola és az óvoda még lehetőleg 1885-ben megnyitható legyen. Berzevicsy Tivadar sárosmegyei tanfelügyelő számot ad a berzevicsy óvó-intézet felépítéséről. Esz-riut az építés s illetve átalakítás 602 frt és 68 krba került, míg ennek fedezetére csak 420 frt-tal rendelkezett; a tulkiadásból egy-

kormányzó és mozgató eszméktől. Férfiak, kik a tömeg tapsai után vágyódnak, nem ülnek a feleség mellett.

Kedves barátnóm, ne menj nőül a vendéglőshöz sem. Legyen a vendéglőnek a legesengőbb neve s álljon homlokzatán akár ölnyi nagyságu arany betűkkel a címere. Mert megtörténhetik veled, hogy midőn férjed hazajövet megesókol, előbb már a pienezőnt össze-vissza ölelte.

II.

De ha nehéz jó férjet találni, még nehezebb igazi feleségnek való nőt lenni. Erzékiességünkre és gyengeségünkre vannak alapítva a mamák legmerészebb spekulációi, a művészet festő ujjá, a pudrenőcs s a ruhaszabási mustrák megteszik a többit. A mousselinelmének átlátszósága, a ruhakivágás, mely lefelé igen mélyre nyílik, a wattirozás ott a hol semmi sincs, mindez arra van, hogy képzelőtehetségünk taplót fogjon.

A finom illemszabályok szerint nem illik szóval vagy tagmozdulatokkal a figyelmet magára vonni, de modellirozás és festés által a tekintetet magára terelni s e külső hatások által a vért tüzelni s a szenvedélyeket felizgatni — ez aztán illik. Czukor és fényfűz réteggel van borítva a mai szűzi nőiség, s a mi e réteg alatt van, az rendesen hamis portéka, bolti czikk s ily nő, ha aztán mint feleséged ágyba fekszik, alig több mint a mennyt egy marokba foghatni, a többi keze: az ott hever a toillete asztalon.

Mindenkor nehéz leendő a nő természetét tanulmányozni, mert imádója előtt a leány — mint a gyík — csakis szép napfényben jelenik meg. A vizsgálóbíróhoz hasonló eljárást kell követni, s legesekélyebb esekélyeségekből is a szükséges bizonyító anyagot gyűjteni, csakis így jöhetünk nyomára az elrejtett női természetnek. Egy levetett cipő megmondja nekünk, egészséges lábón jár-e? egy

előre 160 frt-tot kér visszatéríteni, azon 344 frt 48 kr. terhére, mely a berzeviczei állami népiskola pénztárában megmaradt s melyet a Culusz-minister minden kétségen kívül, mint azt már előbb is ígerte, az egyesület rendelkezésére fog bocsátani. Az óvoda megnyitása most már semminő akadályba nem ütközik; azért egy alkalmas óvónő kijelölését kérte. A választmány ezen állomásra egy próbaév fenntartásával özv. Roskoványi Kalmánné szül. Berthóty Irma asszonyt nevezte ki, egyelőre 200 frt-nyi évi fizetéssel, mely azonban utóbb 300 frt-ra fog kiegészített. A most folyó iskolai évre a fűtést a tanfelügyelő úr volt szíves elvállalni; mit a választmány köszönettel fogadott.

Különfélék.

A Széchenyi-körből. Körünk e hó 25-én kezd meg működését. A napon lesz első házi zeneestélye, rendezi a kör zene-választmánya. Az irodalmi választmány is mozog s esütörtökön tartott ülésében megállapította a felolvasók névjegyzékét. Felolvasást fognak tartani a téli évad alatt: Kyss Géza, Szankay László, Hörk József, dr. Füzzy Béla, Lasztkay László, Vida Aladár Hedry Bertalan választmányi tagok. Az idegen nyelvek választmánya szerdán angol és szombaton francia társalgási estélyt tart. Használóképpen megállapította programját a szünügyi választmány is. Műkedvelői előadás megtartása ki van tűzve november és decemberre. Kérjük a műkedvelőket, járjanak kezére a szünügyi műkedvelői előadások buzgó rendezőjének Duka Róbert ezredes úrnak. Szintársulat úgy sem jön e telen s ha a műkedvelői előadásokra kiváló tehetséggel bíró hölgyeink vonakodni fognak közreműködni — akkor a kör jóakarata meddő iparkodás marad s hajótörést szenvedend a részvétliányon.

Köszönet-nyilvánítás. Kolbay János ur szíves volt a Széchenyi-kör könyvtárát újból 16 becses művel gyarapítani, mely nagylelkű adományáért fogadjuk ez uttal is köszönetemet. A Széchenyi-kör nevében a könyvtárnak.

Jótekmények hagyományok. A legközelebb elhalálozott Fekete szül. Bukócs Anna asszony a városi kórház részére 100 frtnyi s a felkúvárosi ápolda részére szintén 100 frtnyi összeget hagyományozott.

Dr. Vályi János görög kath. püspökünk kiváló feladatait tüzte ki magának a püspökség anyagi helyzetének előmozdítását. Az eperjesi püspökségnek mérsékelt jövedelmének dacára, rövid ittléte alatt máris 5000 frtnyi értékű szőlőbirtokot aquirált a püspökség javára. A szőlőbirtok Szerednyén fekszik.

Hymen. Zrinyi Csaba eperjesi kir. aljárásbíró, mint megbízható forrásból értesülünk, e hó 14-én jegyet váltott Petrovay Ilonka urhölgyel Szabolcs-megyéből. Gratulálunk!

A megyei ipartanács e hó 21-én tartja alakuló közgyűlését a megyeházán. Hát a 3 szab. kir. városban mikor alakulnának már az ipartestületek s mikor választatnak meg az iparmegbízottak?

A megyei központi választmány kedden tartja ülését, melyen a benyújtott s a felszámolások és észrevételekkel felszerelt fellebezések, tárgyalás alá kerülnek.

A kombinációk világát éljük. Képviselőnknek Berzeviczy Albertnek miniszteri tanácsossá való ki-nevezése állítólag már csak napok kérdése. Így vagyunk az eperjesi kir. törvényszék elnökségének betöltésével is. Mind a két változáshoz a legtarkább és legbizarrabb kombinációk tűződnek, melyekbe bevonatnak a főispáni, az alispáni, a főjegyzői, a

elbott ruha, melyet a zsidó haza visz, megmutatja, rendes volt-e? A kézelők, a nyakravatók, az alsósoknyák, melyeket a mosónő a teknőbe vet, tanubizonyoságot tehetnek takarékosságáról. A korzetgyáros és a szabó tanu lehetnek húságának és egyéb gyengeségeinek.

A milyen anyjával és atyjával szemben, olyan lesz az veled szemben is. Ha a szobaleány sok gondot és fáradságot okoz, neked is terhedre lesz.

Oly leány, ki korán kel s nem kőszál éjjelig, az feleségnek való. Ellenben az a leány, ki hazulról észületlenül elmegy, az nem feleségnek való. Ki sokat a tűkör előtt áll és a konyhába be nem néz, azt ne vedd el. Az olyan leány, ki himez, de nem foloz, ki sáros időben selyemruhát és esipkés nadrágot visel, nem való feleségnek.

Olyan leány, kinek pathetikus a járása, ki tánczolva jár, vagy jobbra-balra farrol, ki orrát jobbra-balra hánnyja-ve, s oldalpillantással arra figyel, ha vajjon ruhájának redői rendben vannak-e . . . reád csak nevetéset fog hozni.

Mi a világnak habos édességnek látszik, az oda haza karezol és kiállt. A vérmes és szeles ne vegye el a vérmest és szelest. „A makrancos hölgyek kurája lókura; a kemény fejek, kemény kövek . . . egymásnak repülhetnek s véres sebesülés a vége.

A legjobb házasságok azok, hol a vérmérséklet ellentétes. A kemény a szelidhez illik, a nyugalom a felpattanóhoz, a komolyság a derűtséghez; e tudomány a kenyérsütéshez. A szerelem kiegyenlíti a végléteket.

Leányok, kik könnyen sirnak, könnyen is nevetnek. Nem sokat ér mai időben „a borzasztóan szerencsétlen“ és „irtóztatóan szomorú vagyok“-féle tragikus kifejezések.

képviselői tisztségek, kik által leendő b-töltése. Annyi tény, hogy e czirkáló hírek megvalósulása esetén nevezetes változások állandnak be.

Patentáció. Adjuk meg az utolsó tiszteletet a városunkban keletkezni akart, de megszülemése előtt boldogan ki is mult, a gyárgár-nyárnak, de egyuttal bizonyítványt is Eperjes sz. kir. városa lakói vállalkozási és hazafiai szegénységének! Az előzmények tudják. Az alapítók által biztosított 240 részvényhez jegyeztetett a közönség által: a városban 95, Bártfán 20, a vidéken 18. összesen hát 133 részvény vagyis a 800 nak fele része sem, miszerint a vállalat nem jöhetett létre. És vajjon mi lehetett oka ezen részvétlenségnek? Pénzhiány? De hiszen a 3 pénzintézet 4 milliónál több betétet mutat ki 4½—5 percent mellett. Vagy az, hogy nem bíztak a vállalat jövedelmező sikerében. De hiszen az, aki az ételékben járatan, csak elgondolhatta, hogy az a 20 vállalkozó csak ki nem fogja dobni 200,000 forintját minden körülmények latbavetése nélkül, mondjuk ki egyenesen „nemakarási“! És azt a nemakarást, különféle köpenyescskékel takargatják, egynek nem tetszett a designált igazgató; másnak nem a technikus, „mert zsidó“, egyik apprehendált, hogy az alapítók közé lépni fel nem szölytett — mintha nagy megtiszteltetés volna 54 frtot kibödni — a költség t. i. 1016 frtot tett, melyet az alapítók sajátjokból fedeztek. Egy másik, mert az aláírási felszölytítés német volt, a gazdag eperjesi ócsaládok — kettő kivételével — távol tartották magukat; a városházán senkinek se volt tolla egy részvénykét jegyezni, a hazafiság — pedig áldozatra nem volt szükség, csak a honi iparnak támogatására — nem használta fel az alkalmat, maga javára, tettel bizonyítani hon-szeretétét. No hiszen, édes Eperjesem, várakozhatol te sokáig, míg más 20 — engedelmet kérek, csak 19 — ember áll össze, pénzen kívül fárada, törődni, javadért; pedig másban nem gyökerezik boldoguláso, mint melyet önakkotta iparod hozhat reád!

Új városi polgár. Potoczky Imre földbirtokos s a volt Déry-féle ház tulajdonosa saját kérelme folytán városi polgárnak megválasztatott a szokásos 100 frtnyi díj megfizetése mellett.

Az eperjesi laktanyaügy. Tisztelt olvasóink fognak még emlékezni arra, hogy a laktanyaépítés ügyében a megye részéről egy albizottság lett kiküldve, oly czélból, hogy ezen ügyben annak minden irányban való beható tanulmányozása alapján véleményt terjeszsen elő. A bizottság eme feladatának megfelelően, jelentéséből az tűnik ki, hogy az Eperjesen elhelyezett katonaság számára építendő fióklaktanya és esapátkórház építése 218 321 frtot, a jelenlegi két laktanya gyökeres helyreállítása pedig mint 7179 frtot, összesen tehát az egész építkezés mint 221 ezer frtba kerülne. Ezen tetemes kiadásokkal szemben mindössze csak 10 ezer frt — jövedelem, tehát a befektetett tőke 5%-00 kamata sem várható és tekintettel arra, hogy a meglévő laktanyák gyökeres átalakítása után elhelyezést nem találó egy zászlóalj a közelfekvő N.-Sároson lévő megyei épületben és Pulszky Géza birtokos ottani kastélyában elhelyezhető volna, a bizottság ezen, a várható jövedelemmel arányban nem álló nagymérvű beruházások eszközését nem ajánlja.

Ischla-fürdő. Mint halljuk a gróf Wengerszky család hajlandó az ischlai fürdőt egy részvénytársulatnak 40 évre bére adni. Már mult számunkban jeleztük, a fürdőnek gyógyerejű fontosságát s ama előnyt, mely közvetlenül e fürdőre, közvetve pedig városunkra háromolnek. De attól tartunk — külö-

A mely női bensőség olyan, mint az órvény, mely magába eltemet, de semmit ki nem dob.

Sok beszéd árt a szellemnek és ha a leány azt énekeli: „képeddel alszom el“ meg lehetsz róla győződve, hogy nem alszik el képeddel. A gyöngy nem úszik a felszínen.

Oly leány, ki többet van kinnt, mint oda haza, a házasságot galambducznak tekintendi, mindenkor ki fog repülni.

A szépség és erény ritkán jár együtt. A mel-lőzött, a sarokba szorítottakból fejlődnek ki a kedves ibolyák.

Azok, kik elíteltetnek, mert nem képesek magokat védeni, nem mindig vétkesek, de azok, kiknek zsebök tele van szerelmük és ártatlanságuk bizonyítékaival, nagyon gyanusak.

Ha konfektálatok lelsz, vedd a kalapodat és távozzál. Az olyan leány, a ki téged sötétben meg-esókol, s a nyilvánosság előtt veled szemben hideg marad, csak világos nappal erényes.

Ha a szűők a leányon túladtak, bezárják kötelességük főkönyvét. Ezentul a nő prima-áru s a férfi hivatása nézni, miként romlik ezen áru évről-évre. És a házasság a helyett hol utolsó felvonása lenne a szentiványi-áloméjnek, kezdete lesz egy tragediának, melynek ágya mellett ott függ a medicezina üveg.

Kedves barátom! még tovább is lehetue folytatni, de minék? Jó tanácsokat könyü adni, de azokat megtartani? Az nagy mesterség. Nem is folytatom, mert attól tartok, miként épen én velem fog megtörténni, hogy az itt leirt tanácsok dacára olyan vagyok, a minőnek lennem nem kellene, s olyan nőhöz juthatok, a minőt nem óhajtok — ha csak te nem fogsz rajtam könyörölni.

nősen mióta a megköteendő szerződés alapfeltételeirő értesültünk — hogy ily feltételek mellett igen is sok akadályokba fog ütközni egy részvénytársulat alakulása. Ischlából még csak kell valamit csinálni, s arra egy társulat csakis a legszélesebb méltányosság alapján nyugvó feltételek mellett vállalkozhatik.

Sárosmegye legtöbb adót fizető (virilisi) bizottsági tagjainak névsora 1885 évre. Fizetnek adó-fejében: Moskovics Mór 401 frt 97½ kr. Klein Samu-el 401 frt 97 kr. *Feszt Lajos 400 frt 80 kr. Fekete Miklós 398 frt 18 kr. Körtvélyessy Gábor 396 frt 91 kr. *Matyasovszky Tamás 396 frt 83 kr. Keczer Bertalan 396 frt 31½ kr. idb. Péchy Antal 394 frt 02 kr. Meliorisz Gyergely 393 frt 38 kr. Bánó György 388 frt 16½ kr. Bóth Tamás 385 frt 82 kr. Gallócsik Vimos 384 frt 06 kr. Adler Samu 383 62½ kr. Willecz Ágost 383 frt 57 kr. *Willecz Jób 383 frt 57 kr. Schusztzer Károly 379 frt 51½ kr. Sitányi József 376 frt 78 kr. Fedák Ignác 369 frt 99½ kr. (Folyt. köv.)

A kassai székesegyház rekonstruálása. Terr-ben van, hogy a rekonstruáció 3 év alatt kersztül vitessék, ugy azonban, hogy a kiépítés csak a meglévő dom restaurálására fog szoritkozni; erre azonban nemcsak a kormány, hanem a püspök és főleg Kassaváros közönségének nagyobb mérvű anyagi hozzájárulása is kívántatik. Az építkezés foganatosítható lesz a kitűzött 3 év alatt, ha 500,000 forintnyi összeg adatik az építő bizottság rendelkezésére, a mely összeg 30 évi törlesztésű kölcsön-nel lesz fedezendő.

Jäger Gusztáv orvostudor és stuttgárti tanár f. évi október hó 22-én Kassán a kereskedelmi casinóban, a vörös-kereszt egylet javára, a gyapjuöltözökek czélszerőségéről, egészségési és nevelésügyi szempontból, jötekményzélú előadást tart, melyre jegyek előre válthatók Maurer Adolf könyvkereskedésében és este a pénztárnál. Jegyek ára: körszék 2 frt, zártszék 1 frt, állóhely 60 kr. Kezdeté pontban 6 órakor. A vörös-kereszt egylet választmánya.

Megbírságot város. Bártfa sz. kir. város még egy évben sem teljesítette annak idejében kötele-ségét, hanem többször sürgetni kellett, míg a kavics felülvizsgálható állapotban találtatott, a köz-munka ledolgozása körül hanyagságot tanusított közmunka-kötelesek ellenében a háromszoros bírság összeg alkalmazása elrendelitetett.

Megeyi szépeink figyelmébe. Tudvalevőleg az országos kiállítás alkalmával az ország szépeinek arcképei lesznek kiállitva egy az e czélra készült albumban. Ellinger Illés a főváros kitűnő fényképész felhívást intéz szép hölgyeinkhez, hogy arcképeiket — mellkép a la Makart — küldjék el hozzá, s ő azokat eredetiben befoglalja majd albumába. Komolyan intjük hölgyeinket, tegyék félre az indokolatlan szerénykedést, és siessenek arcképük beküldésével (Ellinger Illés, Budapest Erzsébettér 7. sz.), hogy megeyünk szépei is méltóképen legyenek képviselve a szépek országos albumában.

Kaufman és Simon hirdetését, mely mai lapunkban megjelent, ajánljuk olvasóink figyelmébe. Az érdekes és kevés költséggel járó szerencsejáték megérdemli, hogy e szerencse istenasszonyának kezét nyujtsunk.

Brázay Kálmán sóborszesz hirdetését különös figyelmébe ajánljuk t. olvasóinknak. Ez a leg-sikeresebb gyógyhatású hazai készítmény szembaj, fej-, és gyomorgöres, valamint rheumatikus bántalmak ellen, mit számtalan elismerő és hála-nyilatkozatok bizonyítanak. Kossuth Kajos nagy szánk-fia Brázay Kálmánhoz írott levelében sóborszeszét látereje megerősítésjeként magasztalja. A szenvedők figyelmébe ajánljuk e gyógyhatású szert.

Felölös szerkesztő: **Hedry Bertalan.**
Kiadótulajdonos: **Haitsch Lajos.**

Nyilt-tér.

Nyilatkozat.

Becsés lapjának utolsó számában Bornemisza Lajos és Wotruba valamint Szirmay György alá-írásaival ellátva két rendbeli nyilatkozat jelent meg, melyek közül utóbbiban gyávanak nyilvánítottam; ezekre vonatkozólag kijelentem, hogy a lovagias elégtételt azon egyszerű oknál fogva tagadtam meg, mivel Szirmay György úr a kihíras napját megelőzőleg 2 nappal, tehát szeptember hó 20-án, becsületsértés miatt a kir. ügyészségnél 4680. lcf. szám alatt ellenem panaszt emelt, a miről szeptember hó 21-én, tehát a kihívas előtt egy nappal, minden kételyt kizáró módon értesültem, s így tehát kötelezve sem érezhettem magam nevezet urnak ugyanazon sértésért más irányban is elégtételt adni.

Mi a gyávaság vádját illeti, midőn azt visz-szautasítom, annyit jegyzek meg, hogy Szirmay urnak is volt már egy ízben alkalma tapasztalni azt, hogy annyi bátorsággal bírok, a mennyi tisz-tességes emberek között előforduló becsületbeli ügyek lovagias utoni kiegyenlítésére kívántatik.

Végül megjegyzem, hogy az első nyilatkozat valószínűleg tollhibából augusztus 23-áról van keltezve, holott a kihívas folyó évi szeptember hó 22-én történt.

Ennyit kívántam a t. közönség tájékozásául nyilvánosságra hozni.

Czabaly Géza.

Haupt-Gewinn event.
500,000 Mark.

Glücks-Anzeige.

Die Gewinne garantirt der Staat.

Einladung zur Beteiligung an den **Gewinn-Chancen** der vom Staate Hamburg garantirten grossen Geld-Lotterie, in welcher **9 Millionen 620,100 Mark** sicher gewonnen werden müssen.

Die Gewinne dieser vortheilhaften Geld-Lotterie, welche plangemäss nur 100,000 Loose enthält, sind folgende, nämlich: Der **grösste Gewinn** ist ev. **500,000 M.**

Prämie 300,000 M.	253 Gewinne à 2000 M.
1 Gewinn à 200,000 M.	6 Gewinne à 1500 M.
20 Gewinne à 100,000 M.	515 Gewinne à 1000 M.
1 Gewinn à 90,000 M.	1036 Gewinne à 500 M.
1 Gewinn à 80,000 M.	60 Gewinne à 200 M.
20 Gewinne à 70,000 M.	63 Gewinne à 150 M.
1 Gewinn à 60,000 M.	29020 Gewinne à 145 M.
20 Gewinne à 50,000 M.	340 Gewinne à 124 M.
1 Gewinn à 30,000 M.	90 Gewinne à 100 M.
50 Gewinne à 20,000 M.	3950 Gewinne à 94 M.
3 Gewinne à 15,000 M.	3950 Gewinne à 67 M.
26 Gewinne à 10,000 M.	3950 Gewinne à 40 M.
56 Gewinne à 5,000 M.	3950 Gewinne à 20 M.
106 Gewinne à 3,000 M.	in Ganzen 50.500 Gewinne

und kommen solche in wenigen Monaten in 7 Abtheilungen zur sicheren Entscheidung.

Die erste Gewinnziehung ist am 1. October festgesetzt und kostet hierzu

ganze Originalloos nur 3 Gulden 60 kr. ö. w. ö. 6 M.,
halbe Originalloos nur 1 Gulden 80 kr. ö. w. ö. 3 M.,
viertel Originalloos nur 90 kr. ö. w. ö. 1 1/2 M.,
und werden diese vom Staate garantirten Original-Loose (kleine verbotenen Promessen) gegen frankirte Einsendung des Betrages selbst nach den entferntesten Gegenden von mir versandt.

Jeder der Beteiligten erhält von mir neben seinem Original-Loose auch den mit dem Staatswappen versehenen Original-Plan gratis und nach stattgehabter Ziehung sofort die amtliche Ziehungsliste unangefordert zugesandt.

Die Auszahlung und Versendung der Gewinnelder erfolgt von mir direct an die Interessenten, prompt und unter strengster Verschwiegenheit.

Jede Bestellung kann man einfach auf eine Postenzahlungskarte oder per recommandirten Brief machen.

Man wende sich daher mit den Aufträgen der nahe bevorstehenden Ziehung halber, bis zum

30. October d. J.

vertrauensvoll an
Samuel Heckscher senr.,
Banquier u. Wechsel-Comptoir in HAMBURG.

Nach AMERIKA

am besten und billigsten durch **ARNOLD REIF**,
Wien I., Pestalozziggasse No. 1. ältester Firma
916 dieser Branche. 50-1

Auskunft und Prospekte umsonst.

Das Geschäftshaus
für Modewaaren, Damenconfection, Manufacturen, Teppiche u. Möblirungs-Artikel

Ludwig Zwieback & Bruder
WIEN
VI., Mariahilferstrasse III und 108

veranstaltet für die diesjährige
Herbst- und Winter-Saison
die Ausgabe eines mit zahlreichen Illustrationen prachtvoll ausgestatteten

Damen-Mode-Journales.

Dasselbe ist in Folge seiner ausserordentlichen Reichhaltigkeit brochurartig gebunden und wird auf Verlangen 4-1
917 kosten- und spesenfrei zugestellt.

Schlick-Krompach hármás és sziléziai egyes vaskék!

Linkesch Samu özvegye
vasüzlet Eperjesen

ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb berendezéssel, gondosan gyártott kiténő

Hofherr és Schrantz-féle

cséplő-készleteket

járgány vagy gőzmozdony általi hajtásra, a melyekből, nemkülönbén minden más gépekből jelentékeny raktárt tart állandóan üzleti helyiségében.

Árjegyzékek bérmentve.

Baker és magtár-rosták, Trieurök, árpatoklyászoló!

Szénagyűjtők emeltyűvel.

„Favorita“ aratógép.

Broggle József

Ép- és rostalemez-gyára,
BUDAPEST Gyár: külső-rács-út, 7.
Raktár: vöröskör-út 68.

szabadalmazott hármás ekéket
közönséges és acél-ekéket
cséplőgép-lemezszitákat
gőzcséplő és járgány-cséplőköz

Trieur-jeit
váltható szitákkal.

— Gabona tisztító-rostákat. —
Tengeri morzsolókat.

Ajánlja minden gazdasági kiállitáson kiténtetett

járgány-oséplőgépeket és minden egyéb gazdasági gépeket.

Továbbá e téren a legújabbat:

SCHMID H. szabadalmazott nemzeti rostát,
1882. aug. 3-án 17,567. sz. a. szabadalmazva mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4" 4" magas és 2" 4" széles, súlya 50 kilo, ára 48 frt.

— Árjegyzékek kívánatra ingyen s bérmentve. —

Bernovits E.
 ujonnan berendezett
 felszerelt
 ajánlkozik
 mindennemű
 könyvnyomdai munkák
 a legújabb ízles szerinti elkészítésére.

KÖNYVNYOMDÁJA

A LEGJOBB
 CZIGARETTA-PAPIR
 a valódi
LE HOUBLON
 francia gyártmány.
 Cawley és Henry-től Párizsban.
 Utánasoktó; mindenki óvatik.

A cigarettapapír csak akkor valódi, ha minden egyes lap **LE HOUBLON** bélyeggel és mindenik boríték az alatt álló védjeggyel és aláírással el van látva.

500 FEÜLLES
 LE HOUBLON
 5 FORMÁK
 FRANCIA
 HENRY C. CAWLEY
 PÁRIZS

Fac-Simile de l'Étiquette
 17 Rue Bréanger à PARIS

J. REIF, Specialist, Wien,
 Margarethenstrasse 7. im Bazar,
 versendet discret:
 Gummi- und Fischblasen, nur echte Pariser, per Dutzend fl. 1, 2, 3, 4, feinste fl. 5
 Feinste Pariser Vorsichts-Schwämmchen, per Dutzend fl. 2-3 und fl. 4
 Suspensorium, fl. 1, 1.50, 2 und fl. 3 per Stück.
 Ferner alle sonstigen Specialitäten für sani-täre Zwecke.
 796 26-8

ÁRJEYZÉK

Bécsi tormás kolbász naponta friss	1 pár frt	12
Pesti	1	5
Párizsi	1 kiló	1.10
Debreczeni	1	1.25
Györi füstölt	1 drb	1.10
Kassai vagy Prágai sódar	1 kiló	1.25
Füstölt marhahús	1	2.80
Marhanyelv füstölt, nyers vagy főzve	1	1.35
Szalámi magyar v. veronai	1 drb	1.60
Krakói kolbász	1 kiló	2.50
Pörkölt szalona	1	1.00
Rózsá paprika	1 kiló dobozban	1.25
Tarhonya	1	2
Maccaroni	1 kiló dobozban	2.50
Gardinette 1 láda	1	3
Caviar friss dobozban	1/2	10
Ajónka sós gennai	1	2
Sardinai orosz páczolt	1 hordó	2.50
Ementhali sajt legfinomabb	1 doboz	40
Groyi	1 kiló	1.50
Gorgonzola	1	1.60
Roquefort	1	3
Parmai régi olasz sajt	1	2.20
Imperial valódi	12 darab	2.40

Megrendelhető: Plesch H. kereskedésében Budapestben.
 922 20-1

oooooooooooooooooooooooooooo

Buchenholz
Niederlage

in EPERIES, Unter-Vorstadt No. 47. neben Steinmetz.
 Zu kaufen bei
J. Werther,
 856 10-10 Lampen und Metallwaaren-Geschäft.
 ooooooooooooooooooooooooooooo

VII. évfolyam. **ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS** 3-3
A KÉPES
Családi Lapok
 SZÉPIRODALMI ÉS ISMERETTERJESZTŐ KÉPES HETILAPRA.
 Felelős szerkesztő: KOMÓCSY LAJOS.

Lapunk — társai között legnagyobb elterjedésnek örvendő — immár **hetedik** évfolyamát éli. Miután kívánatra mindenkinek küldünk mutatószámot s egészen tájékozó előfizetési felhívást, e helyen csak röviden emlékezünk meg a közkeveltségnek örvendő lapról. — A „Képes Családi Lapok” **három ivnyi tartalommal jelen meg a legdiszesebb kiállításban, szép, fényes, színes borítékban.** — **Minden szám sok művészi kivitelű képet hoz.** A főlapban vannak eredeti s a külföld legnagyobb íróiból fordított rövidebb regények, elbeszélések, rajzok, életképek, humoreszkek; eredeti s más költemények, heti tárcák, ismertető, tudományos cikkek, a főváros, vidék s külföld válogatott, fontos hírei; az irodalom és művészet körében felmerülő minden mozzanat. — Minden számban **egy ivnyi külön regénymelléklet könyvalakban.** — **HUMOR** rovat, leggyakrabban **képekkel.** Havonként **„Nővilág”** című divatlap számtalan képpel, szabásrajzzal stb. is jár **ingyenes** mellékletkép. A boríték telve a komoly s tréfás talányok minden fajával. A **talányfejtők** között gyönyörű olajnyomatú képek (díszes aranykeretben), regények stb. sorsoltatnak ki.

A folyó évnegyedben külön regény-mellékletkép „Scarpa Rachel” kitűnő, cselekvénygazdag érdekesítő regényt adjuk. Mutatószámot a kiadóhivatal kívánatra bárkinek küld bérmentve.

Előfizetési ár: egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Méhner Vilmos kiadóhivatala: Budapest, papnövelde-utca 8. szám alatt.

Kiadóhivatal: Budapest, V. Nádor-utca 7. sz.

Előfizetési árak	PESTI HIRLAP	Megjelen
a „Pesti Hirlap”-ra:		mindennap,
Egész évre ..... 14 frt — kr.		az ünnep- és vasárnapokat követő
Félévre ..... 7 — „		napokon is,
Negyedévre ..... 3 — 50 „		2-2 1/2 iven

Egy hóra ..... 1 — 20 „
 Egyes szám helyben 4 kr.
 Vidéken 5 kr.

legelőszöb, legjobb, legelterjedtebb magyar
POLITIKAI NAPILAP.

Mutatványszámok kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küldetnek.

Man biete dem Glücke die Hand

500,000 Mark

Haupt-Gewinn im günstigen Falle bietet die Hamburger grosse Geld-Verloosung, welche vom Staate genehmigt und garantiert ist.

Die vortheilhafte Einrichtung des neuen Planes ist derart, dass im Laufe von wenigen Monaten durch 7 Classen von 100,000 Loosen 50,500 Gewinne zur sicheren Entscheidung kommen, darunter befinden sich Haupttreffer von eventuell Mark 500,000 speciell aber

1 Gewinn a M. 300,000	26 Gewinne a M. 10,000
1 Gewinn a M. 200,000	56 Gewinne a M. 5,000
2 Gewinne a M. 100,000	106 Gewinne a M. 3,000
1 Gewinn a M. 80,000	253 Gewinne a M. 2,000
1 Gewinn a M. 70,000	6 Gewinne a M. 1,500
2 Gewinne a M. 60,000	515 Gewinne a M. 1,000
1 Gewinn a M. 50,000	1,036 Gewinne a M. 500
2 Gewinne a M. 40,000	29,030 Gewinne a M. 145
1 Gewinn a M. 30,000	19,463 Gewinne a M. 200
5 Gewinne a M. 20,000	150, 124, 100, 94, 67, 40, 20
3 Gewinne a M. 15,000	

Von diesen Gewinnen gelangen in erster Classe 4000 im Gesamtbetrage v. M. 157,000 zur Verloosung.

Der Haupttreffer 1-ter Classe beträgt M. 50,000 und steigert sich in 2ter auf M. 60,000, 3ter M. 70,000, 4ter M. 80,000, 5-ter M. 90,000, 6ter M. 100,000 in 7ter aber auf event. M. 500,000, spec. M. 300,000, 200,000 etc.

Die Gewinnziehungen sind planmässig amtlich festgestellt.

Zur nächsten Gewinnziehung erster Classe dieser grossen vom Staate garantierten Geldverloosung kostet 1 ganzes Original-Loos fl. 3.50 kr. ö. W.

1 halbes " " 1.75 " "

1 viertel " " .90 " "

Alle Aufträge werden sofort gegen Einsendung, Postanweisung oder Nachnahme des Betrages mit der grössten Sorgfalt ausgeführt und erhält Jedermann v. uns die mit dem Staatswappen versehenen Original-Loose selbst in Händen.

Den Bestellungen werden die erforderlichen amtlichen Pläne gratis beigelegt, aus welchen sowohl die Eintheilung der Gewinne auf die verschiedenen Classenziehungen, als auch die betreffenden Einlagebeträge zu ersehen sind und senden wir nach jeder Ziehung unseren Interessenten unaufgefordert amtliche Listen.

Auf Verlangen versenden wir den amtlichen Plan franco im Voraus zur Einsichtnahme und erklären uns ferner bereit bei Nicht-Convenienz die Loose gegen Rückzahlung des Betrages vor der Ziehung zurückzunehmen.

Die Auszahlung der Gewinne erfolgt planmässig prompt unter Staats-Garantie.

Unsere Collecte war stets vom Glücke besonders begünstigt und haben wir unseren Interessenten oftmals die grössten Treffer ausbezahlt u. a. solche von Mark 250,000, 100,000, 80,000, 60,000, 40,000 etc.

Voraussichtlich kann bei einem solchen auf der solidesten Basis gegründeten Unternehmen überall auf eine sehr rege Theilnahme mit Bestimmtheit gerechnet werden, und bitten wir daher, um alle Aufträge ausführen zu können, uns die Bestellungen baldigst und jedenfalls vor dem 31. October d. J. zukommen zu lassen.

Kaufmann & Simon

Bank- und Wechsel-Geschäft in Hamburg.
P. S. Wir danken hierdurch für das uns seither geschenkte Vertrauen und bitten durch Einsichtnahme in den amtlichen Plan sich von den grossartigen Gewinnchancen zu überzeugen, welche diese Verloosungen bieten. D. O.

Védjegy 319. és 320. sz.

Használati utasítás magyar és német nyelven, bizományosaim névsorával ellátva, minden üveghez ingyen mellékeltek.

Kaphatók Eperjesen: Oszwald Dániel, Gallotsik J. V., Holenia L. Linkesch K., Kozma Lajos, Izsépy Gy., Bohrand J. W.

FIGYELMEZTETÉS.

Az általánosan ismert jó hírnévnek örvendő s többoldalulag kitüntetett sósborszesz készítményem — kelendőségénél fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon czimjegyemet módosítom s arra kék nyomtatban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén egyszersmind védjegyként a budapesti ipar-kamaránál.

SÓSBORSZESZ

gyors enyhítést eszközöl:

csúszos szaggatás, fagyás, fog- és fejfájdalmak, szemgyengeség, benuások stb. stb. ellen. Fogtisztító szerül is igen ajánlható, a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tisztá, szagtalan ízt nyer a szesz elpárolgása után, valamint ajánlatos e szer fejmosásra is, a hajdegek erősítésére, a fejkorpaképződés megakadályozására és annak eltávolítására.

Ára 1 nagy üveggel 80 kr., 1 kisebb üveg 40 kr.
Brázay Kálmán,
BUDAPEST, IV., Muzeum-körút 23. sz.

24940. sz. 1884.

924 1-1

Hirdetmény.

A Sáros megye területén levő girált-szvidonki út teljes kiépítéséhez még szükséges és 60,204 frt 56 krral előirányzott út és műtárgy építési munkálatoknak, továbbá az ugyanazon uton az Ondován át építendő és 26,672 frt 87 krral előirányzott hídszakállalat úján való biztosítása céljából zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A vállalatot szabályozó kiirási művelet Eperjesen a sáros megyei m. kir. államépítészeti hivatalnál a szokott hivatalos órák alatt betekinthező.

A bánatpénz a közm. és közl. miniszterium számvevősege által számfejtendő ellen-nyugta mellett a budapesti (pesti) m. kir. állampénztárnál leteendő.

Az ajánlatok kellően bélyegzett, öt pecséttel lezárt és e felirattal: „ajánlat a girált-szvidonki uton végrehajtandó út és műtárgy építési munkálatok, valamint az ugyanazon uton építendő Ondava hidra” ellátott borítékban, melyhez egyúttal a bánatpénznek készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a budapesti (pesti) m. kir. állampénztárban történt letételét tanúsító pénztári nyugta is csatolandó, a közmunka és közlekedési miniszteriumban Bozóky István keb. segédhivatali igazgatónál f. é. november hó 4-én délelőtt 11 óráig nyújtandók be.

Távíratilag tett ajánlatok figyelembe vétetnek.
Az ajánlatok felbontása, melynél az ajánlattevők jelen lehetnek, f. é. november hó 4-én déli 12 órakor bizottságilag fog eszközöltetni a közm. és közl. miniszterium elnöki osztályának tanástermében.

Az ajánlatban kiteendő, hogy ajánlattevő a feltételeket és műszaki műveleteket betekintette, megértette és azokat kifogás nélkül elfogadja.

Az ajánlatokban az árleengedés számokkal és betűkkel olvashatóan kiirandó.
Budapest, 1884. október 6-án.

Közm. és közl. m. kir. miniszterium.

855. szám. 3-3

Árlejtési hirdetmény.

Az alant írott főbányahivatal 1885. évi szükségletére szállítandó következő termény- és anyagszerek beszerzésére nézve ezennel árlejtés hirdettetik.

1.	300 hl. búza,	melynek hektoliterenként 74 kg. súlylyal kell birnia
2.	600 " rozs,	" " " " " "
3.	800 " zab,	" " " " " "
4.	700 métermázsa	lőszéna
5.	130 " "	zsupszalma
6.	80 " "	alomszalma
7.	120 kg.	gépölaj
8.	800 " "	repczeolaj
9.	2200 " "	kőolaj
10.	80 " "	faggyú
11.	25 " "	gyertya
12.	150 " "	haj és
13.	1000 drb.	fenyüdeszka (4 m. hosszú 30 czm. széles és 3 czm. vastag), mely czikkeket egyenlő részletekben és pedig

1885. évi február, május, augusztus és november 1-ig szállítandók azon kikötéssel, hogy szükség esetében a vállalkozó a jelenleg követett mennyiségnél kívánat szerint $\frac{1}{3}$ részszel többet is köteles leendő a magas kincstárnak beszállítani.

Az ajánlatok elfogadására 1884. év október hó 28 reggeli 9 óra tüzetik ki.
A zárt ajánlatok 50 krros bélyeggel és bánatpénzül az ajánlott összegnek 10%-al látandók el. A bánatpénz készpénzben vagy a szabályoknak megfelelő értékpapirban esatolandó.

Az el nem fogadott ajánlatokhoz esatolt bánatpénz az illetőknek azonnal vissza fog adatni.
Az ajánlatban az ajánlattevő köteles kitenni, hogy a szállítás feltételeit ösmeri s hogy azoknak magát minden tekintetben alá veti.

Az ajánlott összeg szám és szó szerint kiirandó valamint az is, hogy ajánlattevő a szállítást hektoliter és kilogrammok szerint eszközöndi.
Az akként szerkesztett zárt ajánlatok csakis a fentebb kitett nap reggeli 9 óráig fogadatuak el, a később beadott ajánlatok visszautasítatnak, egyáltalában utóajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

A szállítás részlete feltételei az árlejtést tartó hivatal helyiségében minden nap reggel 9 órától délután 5 óráig megtekinthetők.

Szóvart, 1884. szeptember 24-én.

Magy. kir. főbányahivatal